

**PROGRAM OPERACYJNY
INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO**

2014 – 2020

Kryteria wyboru projektów

**OŚ PRIORYTETOWA II OCHRONA ŚRODOWISKA, W TYM ADAPTACJA DO ZMIAN
KLIMATU**

Wersja obowiązująca od 22 marca 2016 r.

przygotowany na podstawie uchwał Komitetu Monitorującego POIiŚ nr 2/2015, 3/2015, 4/2015, 7/2015 z dn. 25 marca 2015 r., 14/2015, 15/2015, 16/2015 z dn. 19 maja 2015 r., 21/2015, 22/2015, 23/2015 z dn. 1 lipca 2015 r., 29/2015, 30/2015 z dn. 21 września 2015 r., 39/2015 z dn. 22 września 2015 r., 44/2015, 45/2015, 46/2015, 48/2015 z dn. 19 października 2015 r., 51/2015 z dn. 8 grudnia 2015 r., 4/2016, 5/2016, 6/2016 z dn. 22 marca 2016 r.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przewidziano następujące tryby wyboru projektów:

- tryb konkursowy;
- tryb pozakonkursowy.

W przypadku projektów „dużych”¹, niezależnie od trybu wyboru dofinansowanie projektu wymaga potwierdzenia przez Komisję Europejską (po spełnieniu wymogów opisanych w art. 100-103 rozporządzenia ogólnego).

Niezależnie od trybu wyboru projektu projekty oceniane są:

- kryteriami **formalnymi** - ocena zerojedynkowa, niespełnienie kryterium powoduje wykluczenie projektu z (dalszej) oceny, oraz
- kryteriami **merytorycznymi**, tj.
 - kryteriami merytorycznymi I stopnia – ocena punktowa (premia w postaci określonej liczby punktów), niespełnienie kryterium nie powoduje wykluczenia projektu z (dalszej) oceny, lub
 - kryteriami merytorycznymi II stopnia - ocena zerojedynkowa, niespełnienie kryterium powoduje wykluczenie projektu z (dalszej) oceny.

Procedury wyboru i zatwierdzania operacji (projektów) są szczegółowo określone w dokumencie System oceny i wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, stanowiącym załącznik nr 6 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych POIiŚ 2014-2020.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy wdrożeniowej² w razie stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie braków formalnych (np. brak podpisu, brak pieczęci) lub oczywistych omyłek (np. błąd rachunkowy, błąd pisarski), właściwa instytucja wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub poprawienia w nim oczywistej omyłki w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia i w konsekwencji niedopuszczenie projektu do oceny lub dalszej oceny. Instytucja organizująca konkurs może określić w regulaminie konkursu sposób i tryb uzupełniania/modyfikacji wniosku aplikacyjnego na etapie jego oceny, z zastrzeżeniem, że modyfikacja ta nie spowoduje nierównego traktowania wnioskodawców.

Wszystkie projekty w ramach osi **I-IX POIiŚ** oceniane będą kryteriami **horyzontalnymi** oraz kryteriami **sektorowymi** przyjętymi dla danego działania / poddziałania / typu projektu.

Wszystkie projekty w ramach osi **X POIiŚ** oceniane będą wyłącznie kryteriami przyjętymi dla danego działania.

¹ o których mowa w art. 100. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej rozporządzenie ogólne).

² ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U.2014.1146 z późn. zm.)

Horyzontalne kryteria formalne

NR	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM	TAK/NIE/ NIE DOTYCZY
1.	Wniosek złożony w terminie ³ .	Termin składania wniosków, w przypadku projektów konkursowych podany jest w ogłoszeniu o konkursie. Datę złożenia wniosku dla projektów wybieranych w trybie pozakonkursowym określa IP/IW indywidualnie dla każdego projektu w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie (o którym mowa w art. 48 ust.1 ustawy wdrożeniowej).	
2.	Wniosek sporządzony na obowiązującym formularzu.	Formularz wniosku dostępny jest na stronach internetowych instytucji organizujących nabór wniosków, do których odwołanie zawiera się w ogłoszeniu o naborze projektów lub w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie. Formularz dotyczący projektów pomocy technicznej dystrybuowany będzie indywidualnie do potencjalnych beneficjentów (wnioskodawców).	
3.	Wniosek wypełniony jest w języku polskim.	Informacje w treści wniosku spełniają wymogi ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. Tytuł i opis projektu w jasny i nie budzący wątpliwości sposób powinien obrazować faktyczne zadanie lub realizację pewnego etapu większego przedsięwzięcia, które zostanie w określonych ramach zrealizowane.	
4.	Zgodność z realizacją zasady n+3.	W ramach kryterium ocenie podlega, czy harmonogram realizacji projektu nie narusza zasady n+3 w zakresie kwalifikowalności wydatków.	
5.	Kompletność dokumentacji aplikacyjnej: wniosku i załączników.	Rodzaj załączników do wniosku o dofinansowanie i zakres informacji wymaganych w dokumentacji aplikacyjnej dla projektów wybieranych: - w trybie konkursowym zawarty jest w ogłoszeniu o konkursie. - w trybie pozakonkursowym określa instytucja przyjmująca wnioski. Kryterium nie ma zastosowania do braków formalnych lub oczywistych omyłek, o których mowa w art. 43 ustawy wdrożeniowej, zgodnie z którym właściwa instytucja wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub poprawienia w nim oczywistej omyłki w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia Załączniki do wniosku są ważne i zgodne z odpowiednimi polskimi oraz unijnymi przepisami, szczególnie jeśli chodzi o przepisy o ochronie środowiska, przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.	
6.	Zgodność z Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko, „Szczegółowym opisem osi priorytetowych POIiŚ” oraz	Warunkiem spełnienia kryterium jest zapewnienie zgodności projektu co najmniej w zakresie: - Typ/rodzaj projektu jest zgodny z przewidzianym w szczegółowym opisie osi priorytetowych POIiŚ, - Zgodność projektu z opisem działania / poddziałania (w tym celem oraz zakresem interwencji)	

³ Zgodnie z art. 57 § 5. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267 j.t.)

	regulaminem konkursu (w przypadku projektów wybieranych w trybie konkursowym).	<ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawca jest zgodny z określonym typem beneficjenta lub katalogiem ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych, - Nie przekroczono pułapu maksymalnego poziomu dofinansowania, - Spełniono warunki minimalnej/maksymalnej wartości projektu (o ile dotyczy), - Spełniono warunki minimalnej/maksymalnej wartości wydatków kwalifikowanych projektu (o ile dotyczy), - Wnioskodawcy składający wniosek są uprawnieni do ubiegania się o przyznanie dofinansowania w zakresie określonym we wniosku, - Zgodność projektu z planem gospodarki niskoemisyjnej lub dokumentem równoważnym (dotyczy działań 1.3.2, 1.5, 1.6.2, 1.7.1, 1.7.2, 1.7.3, 6.1).
7.	Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie.	<p>Warunkiem spełnienia kryterium jest wykazanie, że wobec potencjalnego beneficjenta (wnioskodawcy) nie orzeczono zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie odrębnych przepisów takich jak:</p> <p>a) art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 885 z późn. zm.);</p> <p>b) art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2012 poz. 769);</p> <p>c) art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1417 z późn. zm.).</p> <p>Czy wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu Komunikatu Komisji Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE 2014 C 249/01)?</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium jest wykazanie, że projekt nie został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni zrealizowany (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane. Przez projekt ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatecznych robót, dostaw lub usług.</p>
8.	Wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa (jeśli dotyczy)	
9.	Projekt nie został zakończony przed złożeniem dokumentacji aplikacyjnej	
10.	Projekt nie został usunięty wcześniej z wykazu projektów zidentyfikowanych, stanowiących zał. nr 5 do SZOOP	Zgodnie z wytycznymi horyzontalnymi w zakresie system wyboru projektów, w przypadku projektów w trybie pozakonkursowym, nie ma możliwości wyboru do dofinansowania w trybie pozakonkursowym projektu, który został usunięty wcześniej z wykazu projektów zidentyfikowanych.

Horizontalne kryteria merytoryczne I stopnia⁴.

W wybranych działaniach / poddziałaniach tam gdzie właściwe w trybie konkursowym:

NR	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM	ZASADY OCENY KRYTERIUM	WAGA
1.	Ponadregionalność projektu	Zakres projektu jest zgodny z przyjętą przez Radę Ministrów strategią ponadregionalną oraz jest to przedsięwzięcie o rzeczywistym potencjale ponadregionalnym, tj. cechujące się wartością dodaną wynikającą z koncentracji na zadaniach wykraczających poza obszar województwa, istotnych dla rozwoju na szerszym obszarze.	<p>1 pkt – spełnienie co najmniej jednego z czterech warunków będzie skutkowało przyznaniem 1 punktu przy ocenie projektu. Bez względu na to czy projekt spełnia jedno, czy więcej z przedmiotowych warunków, otrzyma zawsze tę samą liczbę punktów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przedsięwzięcie wynika ze strategii ponadregionalnej (tj. strategii przyjętej przez Radę Ministrów: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do 2020, Strategia Rozwoju Polski Południowej do roku 2020, Strategia Polski Zachodniej 2020, Strategia Rozwoju Polski Centralnej do roku 2020 z perspektywą 2030) <p>lub</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. projekt realizowany jest w partnerstwie z podmiotem z przynajmniej jednego innego województwa objętego strategią ponadregionalną. Partnerstwo rozumiane jest zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146) <p>lub</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. projekt realizowany jest na terenie więcej niż jednego województwa, przy czym co najmniej jedno z województw objęte jest strategią ponadregionalną oraz jest zgodny z celami strategii ponadregionalnej <p>lub</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. projekt jest komplementarny z projektem wynikającym ze strategii ponadregionalnej 	1

⁴ Nie dotyczy projektów ocenianych jedynie kryteriami zerojedynkowymi.

W wybranych działaniach / poddziałaniach tam gdzie właściwie:

NR	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM	ZASADY OCENY KRYTERIUM	WAGA
2.	Zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)	Sprawdzone jest, w jakim stopniu projekt jest zgodny lub komplementarny z celami Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego	<p>Ocena zgodnie z następującą punktacją:</p> <p>2 pkt - projekty, które mają status flagowych projektów w ramach SUE RMB</p> <p>1 pkt - projekty przyczyniają się do osiągnięcia wskaźników, o których mowa w Planie działania UE dotyczącym Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego dla jednego z obszarów priorytetowych: Transport, Energy, Bio, Agri, Hazards, Nutri, Ship, Safe, Secure, Culture, Tourism, Health.</p>	1

Kryterium dla projektów zgłoszonych w ramach działań / poddziałań:

Działanie 1.3 Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym, w ramach

Poddziałania 1.3.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach publicznych

Poddziałania 1.3.2 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym

Działania 1.7 Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej

Poddziałania 1.7.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w konurbacji śląsko-dąbrowskiej

Działanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego

Działanie 6.1 Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach

Działanie 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury

NR	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM	ZASADY OCENY KRYTERIUM	WAGA
3.	Projekt jest zgodny z lokalnym programem rewitalizacji	Projekt stanowi element spójnej koncepcji inwestycyjnej zmierzającej do kompleksowej rewitalizacji obszaru wyznaczonego w lokalnym programie rewitalizacji zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych	1 pkt – w dokumentacji wykazano, że projekt stanowi element spójnej koncepcji inwestycyjnej zmierzającej do kompleksowej rewitalizacji obszaru wyznaczonego w lokalnym programie rewitalizacji	1

Horyzontalne kryteria merytoryczne II stopnia

NR	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM	TAK/NIE/ NIE DOTYCZY
1.	Kompletność dokumentacji aplikacyjnej: wniosku i załączników.	Zakres wymaganych załączników projektów konkursowych zawarty jest w ogłoszeniu o konkursie. W przypadku projektów wybieranych w trybie pozakonkursowym zesławienie wymaganych dokumentów określa instytucja przyjmująca wnioski. W ramach kryterium oceniana będzie również zgodność zapisów wniosku z wymogami instrukcji do wypełnienia formularza wniosku o dofinansowanie. Aktualna instrukcja do wypełnienia wniosku jest dostępna wraz z regulaminem konkursu bądź wskazana przez właściwą instytucję (dla projektów wybieranych w trybie pozakonkursowym). Kryterium nie ma zastosowania do braków formalnych lub oczywistych omyłek, o których mowa w art. 43 ustawy wdrożeniowej, zgodnie z którym właściwa instytucja wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub poprawienia w nim oczywistej omyłki w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.	
1.1.	Spójność informacji zawartych we wniosku, załącznikach do wniosku.	Ocena polegać będzie na weryfikacji spójności informacji zawartych we wniosku oraz załącznikach do wniosku w tym dokumentacji technicznej. Wymóg spójności dokumentów nie oznacza konieczności sporządzenia na nowo dokumentów przygotowanych na wcześniejszym etapie przygotowania projektu (np. studium wykonalności). Różnice pomiędzy dokumentami przygotowywanymi w oparciu o ogólne informacje a dokumentem ostatecznym nie oznaczają niespełnienia kryterium, konieczne jest jedynie wyjaśnienie przyczyn różnic oraz zaktualizowanie informacji, które są umieszczone we wniosku o dofinansowanie, w szczególności tych mających wpływ na wysokość dofinansowania.	
2.	Poprawność analizy finansowej i ekonomicznej ⁵	Sprawdzana jest zgodność z <i>Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020</i> (gdymają zastosowanie). W przypadku kwestii nieuregulowanych w powyższych Wytycznych, należy sprawdzić zgodność z <i>Załącznikiem III (Metodyka przeprowadzania analizy kosztów i korzyści) do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/207 z 20 stycznia 2015 r., rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. oraz Guide to cost-benefit Analysis of Investment Projects (z ang. Przewodnikiem do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych) z grudnia 2014 r.</i> W przypadku dokumentów sektorowych (np. <i>Blue Books</i> , z ang. <i>Niebieskie Księgi</i>) należy sprawdzić zgodność również z tymi dokumentami. Kryterium nie ma zastosowania jeśli poprawność została sprawdzona na wcześniejszym etapie oceny	

⁵ Nie dotyczy projektów poddziałania 1.3.3 Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

		projektu, a dane mające wpływ na poziom dofinansowania nie uległy zmianie.
3.	Poprawność identyfikacji i przypisania wydatków projektu z punktu widzenia ich kwalifikowalności	Sprawdzana jest potencjalna kwalifikowalność wydatków planowanych do poniesienia na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie, czyli poprawność przypisania wydatków do wydatków kwalifikowalnych zgodnie z zasadami zawartymi w „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków ...”. Ponadto weryfikowany jest sposób opisu wydatków kwalifikowalnych pod kątem uzasadnienia włączenia do wydatków kwalifikowalnych tych wydatków, dla których, zgodnie z Wytycznymi ⁶ , warunkiem koniecznym dla ich uznania za kwalifikowalne jest ich wskazanie we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie.
4.	Gotowość techniczna projektu do realizacji na poziomie wymaganym dla danego priorytetu / działania POIiŚ	W zależności od priorytetu/działania/typu projektu udokumentowane prawo do dysponowania gruntami lub obiektami na cele inwestycji, posiadanie wymaganej dokumentacji technicznej i projektowej, wymaganych prawem decyzji, uzgodnień i pozwoleń administracyjnych. Szczegółową listę wymaganych dokumentów określa instytucja organizująca konkurs w ogłoszeniu o konkursie. W przypadku projektów wybieranych w trybie pozakonkursowym listę wymaganych dokumentów określa instytucja przyjmująca wnioski.
5.	Gotowość organizacyjno-instytucjonalna projektu w obszarze zawierania umów.	Sprawdzane jest, czy potencjalny beneficjent (wnioskodawca) i wszystkie podmioty, które zgodnie z informacją zawartą we wniosku mogą ponosić wydatki kwalifikowalne w ramach projektu posiadają procedury (tryb postępowania) w obszarze zawierania umów dla zadań objętych projektem. W przypadku umów zawieranych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, zgodność z zasadami obowiązującymi w ramach POIiŚ jest zapewniona przez działania zgodne z tą ustawą. W przypadku umów, do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych potencjalny beneficjent (wnioskodawca) powinien przedstawić wewnętrzne procedury uwzględniające zasady zawierania umów określone w „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ 2014-2020” ⁷ . Kryterium spełnione jest w przypadku, gdy potencjalny beneficjent (wnioskodawca) przedstawi procedury (własne i podmiotów, o których mowa w zdaniu pierwszym) wymagane zgodnie z kryterium, które są zgodne z zasadami obowiązującymi w POIiŚ.
6.	Wykonalność finansowa projektu	Sytuacja finansowa potencjalnego beneficjenta/operatora (wnioskodawcy) nie zagraża realizacji i utrzymaniu rezultatów projektu, potwierdzone, wiarygodne źródła współfinansowania projektu co najmniej w okresie trwałości projektu.
7.	Pomoc publiczna	Sprawdzana jest zgodność projektu z przepisami o pomocy publicznej, tj. czy wsparcie będzie stanowiło pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Jeśli wsparcie nie stanowi pomocy publicznej, czy przedstawiono odpowiednie wyjaśnienia, na przykład w zakresie: – braku wystąpienia korzyści dla wnioskodawcy odbiegającej od rynkowej (np. ze względu na spełnienie kryteriów Altmark lub spełnienie Testu Prywatnego Inwestora);

⁶ Dokument dostępny jest na stronie internetowej pod adresem: <http://www.mir.gov.pl>⁷ Dokument dostępny jest na stronie internetowej pod adresem: <http://www.mir.gov.pl>

		<ul style="list-style-type: none"> – nieprowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej w rozumieniu prawa UE; – braku możliwości zakłócenia konkurencji na wewnętrznym rynku UE; – braku wpływu wsparcia na handel między państwami członkowskimi UE? <p>Wyjaśnienia powinny zawierać odniesienia do właściwych dokumentów instytucji Unii Europejskiej, na przykład do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Siatek analitycznych dotyczących infrastruktury oraz</i> – <i>(projektu) Komunikatu Komisji – Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.</i> <p>Jeśli wsparcie stanowi pomoc publiczną, czy pomoc jest zgodna z rynkiem wewnętrznym i czy wskazano podstawę zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym UE wraz z wyjaśnieniem, czy pomoc podlega obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE?</p>
<p>8.</p>	<p>Zgodność projektu z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska.</p>	<p>Sprawdzone jest, czy projekt został przygotowany (albo jest przygotowywany i właściwa instytucja jest w stanie na bieżąco weryfikować poprawność działań w tym zakresie) zgodnie z prawem dotyczącym ochrony środowiska, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn.zm); – ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 z późn.zm); – ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 627 z późn.zm); – ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 145 z późn.zm). <p>Weryfikacji podlega pełna dokumentacja, zgodnie z <i>Wytocznymi w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych</i>⁸.</p>
<p>9.</p>	<p>Trwałość projektu</p>	<p>Sprawdzone jest zachowanie przez projekt (operację) zasady trwałości, zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.</p> <p>1. Czy w przypadku operacji obejmującej inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne wnioskodawca oraz podmiot kontrolujący wnioskodawcę (właściciel/właściciele wnioskodawcy) złożyli oświadczenie, w którym zobowiązali się, że w okresie 5 lat (okres może zostać skrócony do 3 lat w przypadkach utrzymania inwestycji lub miejsc pracy stworzonych przez MŚP) od płatności końcowej lub w okresie wynikającym ze znajdujących zastosowanie w danym przypadku przepisów o pomocy publicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wnioskodawca nie zaprzestanie działalności produkcyjnej lub nie przeniesie jej poza obszar

⁸ Dokument dostępny jest na stronie internetowej pod adresem: <http://www.mir.gov.pl>

		<p>objęty programem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie dojdzie do zmiany własności elementu infrastruktury, która przyniesie przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści; - nie dojdzie do istotnej zmiany wpływającej na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów. <p>2. Czy w przypadku operacji obejmującej inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne wnioskodawca nie będący matym lub średnim przedsiębiorstwem oraz podmiot kontrolujący wnioskodawcę (właściciel/ właściciele wnioskodawcy) złożyli oświadczenie, w którym zobowiązali się, że w okresie 10 lat od płatności końcowej lub w okresie wynikającym ze znajdujących zastosowanie w danym przypadku przepisów o pomocy publicznej, nie dojdzie do przeniesienia działalności produkcyjnej, której dotyczyło dofinansowanie, poza obszar UE?</p>	
10.	Zasada zapobiegania dyskryminacji i równość szans kobiet i mężczyzn	<p>Sprawdzana jest zgodność projektu z horyzontalnymi zasadami niedyskryminacji i równości szans ze względu na płeć. W szczególności przedmiotem sprawdzenia jest, czy projekt nie ogranicza równego dostępu do zasobów (towarów, usług, infrastruktury) ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. W przypadku osób z niepełnosprawnościami, niedyskryminacyjny charakter projektu oznacza konieczność stosowania zasady uniwersalnego projektowania i racjonalnych usprawnień zapewniających dostępność oraz możliwości korzystania ze wspieranej infrastruktury.</p>	
11.	Zasada zrównoważonego rozwoju	<p>Sprawdzone jest, czy projekt obejmuje finansowanie przedsięwzięć minimalizujących oddziaływanie działalności człowieka na środowisko. Zasada zrównoważonego rozwoju jest zachowana, jeżeli w ramach projektu zakłada się podejmowanie działań ukierunkowanych na: racjonalne gospodarowanie zasobami, ograniczenie presji na środowisko, uwzględnianie efektów środowiskowych w zarządzaniu, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.</p>	
12.	Zdolność do adaptacji do zmian klimatu i reagowania na ryzyko powodziowe (jeśli dotyczy)	<p>Zdolność do reagowania i adaptacji do zmian klimatu (w szczególności w obszarze zagrożenia powodziowego). Wszelkie elementy infrastruktury zlokalizowane na obszarach zagrożonych powodzią (oceniana zgodnie z dyrektywą 2007/60/WE), powinny być zaprojektowane w sposób, który uwzględni to ryzyko. Aplikacja projektowa musi wyraźnie wskazywać czy inwestycja ma wpływ na ryzyko powodziowe, a jeśli tak, to w jaki sposób zarządza się tym ryzykiem.</p>	
13.	Klauzula delokalizacyjna (jeśli dotyczy)	<p>Sprawdzone jest, czy w przypadku pomocy udzielonej ze środków POIiŚ 2014-2020 dużemu przedsiębiorcy, wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznej utraty miejsc pracy w istniejących lokalizacjach tego przedsiębiorcy na terytorium UE w związku z realizacją dofinansowywanego projektu.</p>	

DZIAŁANIE 2.3: Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach

Typ projektu:

- Projekty dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, realizowane w aglomeracjach o wielkości co najmniej 10 000 RLM
- Projekty dotyczące gospodarki wodno-ściekowej realizowane w regionach lepiej rozwiniętych w aglomeracjach o wielkości od 2 000 RLM do 10 000 RLM

Tryb wyboru: konkursowy

Projekty oceniane są kryteriami:

- Horizontalne kryteria formalne
- Dodatkowe kryteria formalne
- Kryteria merytoryczne I stopnia (w tym właściwe kryteria horyzontalne)
- Horizontalne kryteria merytoryczne II stopnia

Dodatkowe kryteria formalne

Nr	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM	TAK/NIE
11.	Wielkość aglomeracji	Wielkość aglomeracji zgodnie z rozporządzeniem wojewody lub uchwałą sejmiku województwa w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji (wielkość aglomeracji co najmniej 10 000 RLM, z wyjątkiem projektów realizowanych w regionach lepiej rozwiniętych - województwo mazowieckie – w tym przypadku wielkość aglomeracji co najmniej 2000 RLM).	
12.	Zgodność z KPOŚK i Master Planem dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych	Dofinansowanie mogą uzyskać aglomeracje ujęte w KPOŚK i Master Planie dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. Sposób weryfikacji zgodności z KPOŚK określa Regulamin Konkursu.	
13.	Zapewnienie zgodności z prawem unijnym oraz krajowym w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych	W przypadku budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków należy mieć na uwadze, że oczyszczalnia ta po zakończeniu realizacji projektu inwestycyjnego i oddaniu do użytkowania musi spełniać wymagania dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego ³¹ . W przypadku budowy lub modernizacji kanalizacji sanitarnej, ścieki odprowadzane z nowowbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej muszą po zakończeniu realizacji projektu inwestycyjnego zostać	

³¹ Rozporządzenie z dnia 18 listopada 2014 r. (Dz.U. 2014 poz. 1800).

		odprowadzone do oczyszczalni, która spełnia w/w wymagania.	
14.	Gotowość projektu do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (mpzp), a w przypadku braku mpzp – decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzja o warunkach zabudowy lub decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego) dla inwestycji liniowych objętych projektem, dla których jest to wymagane; ▪ posiadanie decyzji środowiskowych dla wszystkich zadań, dla których wydanie decyzji jest wymagane; ▪ w przypadku zadań realizowanych wg Czerwonej Książki FIDIC (lub równoważnej) - wartość zadań inwestycyjnych, dla których dokonano zgłoszenia robót budowlanych lub posiadających pozwolenia na budowę dla kontraktów na roboty w stosunku do całkowitej wartości zadań planowanych do realizacji (wymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia) wg warunków kontraktowych „Czerwonej Książki FIDIC” (lub równoważnej) – min. 40 %; ▪ W przypadku zadań realizowanych w oparciu o Żółtą Książkę FIDIC (lub równoważną) – posiadanie Programu Funkcjonalno - Użytkowego (PFU) opisującego zamówienie dla wszystkich zadań realizowanych wg Żółtej Książki FIDIC (lub równoważnej). 	
15.	Koncentracja projektu na gospodarce ściekowej	<p>Wsparcie może zostać udzielone na realizację projektów inwestycyjnych, w których minimum 75 % kosztów całkowitych dotyczy kanalizacji sanitarnej (w tym rozdziału kanalizacji ogólnospławnej), oczyszczalni ścieków i infrastruktury przetwarzania komunalnych osadów ściekowych (pozostałe 25 % może dotyczyć inwestycji, realizowanych w aglomeracji objętej projektem, z zakresu zaopatrzenia w wodę oraz budowy kanalizacji deszczowej na zasadach określonych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych).</p> <p>Inwestycje związane z poprawą jakości systemów zaopatrzenia ludności w wodę będą dopuszczalne na tych obszarach, gdzie równocześnie zostanie zapewniona gospodarka ściekowa zgodna z wymogami dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych.</p>	
16.	Wskaźnik koncentracji aglomeracji	<p>Min. 120 mieszkańców (nowopodłączonych w ramach projektu i korzystających z podłączenia uprzednio) na 1 kilometr sieci kanalizacyjnej (nowobudowanej w ramach projektu i istniejącej) na obszarze aglomeracji objętej projektem, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych na podstawie §3 ust.5 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji³², dla których na potrzeby finansowania w ramach POiŚ minimalny wskaźnik wynosi 90 Mk/km (wg metodyki obliczania wskaźnika koncentracji aglomeracji przedstawionej w Regulaminie Konkursu).</p>	

³² Rozporządzenie z dnia 22 lipca 2014 r. (Dz.U. 2014 poz. 995).

Kryteria merytoryczne I stopnia

Nr	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM	ZASADY OCENY KRYTERIUM	WAGA	MAX. PUNKTACJA
1.	Wypełnienie przez aglomerację wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych w zakresie jakości oczyszczania ścieków komunalnych	<p>Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków powinna mieć na celu przede wszystkim zapewnienie oczyszczania ścieków zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.</p> <p>Punkty za działania modernizacyjne na oczyszczalni ścieków planowane do realizacji w ramach projektu nie sumują się. W przypadku, kiedy w ramach projektu przewidziano budowę lub modernizację więcej niż jednej oczyszczalni ścieków punkty przyznawane są jedynie za oczyszczalnię ścieków w odniesieniu, do której zaplanowany został największy zakres prac przewidziany do realizacji w ramach projektu. Punkty za poszczególne typy modernizacji również się nie sumują.</p> <p>Kryterium dotyczy jedynie projektów, w zakresie których jest budowana lub modernizowana oczyszczalnia ścieków.</p>	<p>5 p. – budowa, modernizacja lub likwidacja (połączona z przekierowaniem ścieków do oczyszczalni spełniającej wymogi rozporządzenia) oczyszczalni ścieków mająca na celu zapewnienie oczyszczania ścieków zgodnie z wymogami rozporządzenia (dotyczy oczyszczalni niespełniających przed rozpoczęciem realizacji projektu wymogów dotyczących jakości odprowadzanych ścieków);</p> <p>4 p. – modernizacja wynikająca z konieczności zwiększenia przepustowości oczyszczalni;</p> <p>3 p. – modernizacja w zakresie przeróbki lub zagospodarowania osadów ściekowych;</p> <p>2 p. – modernizacja w celu poprawy efektywności energetycznej;</p> <p>1 p. – pozostałe rodzaje modernizacji.</p>	1	5
2.	Wypełnienie przez aglomerację wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych w zakresie wyposażenia	<p>Realizacja projektu powinna w jak najwyższym stopniu przyczynić się do zapewnienia niezbędnego stopnia wyposażenia aglomeracji w sieć kanalizacji sanitarnej po realizacji projektu</p>	<p><u>Dla projektów z aglomeracji o wielkości co najmniej 10 000 RLM:</u></p> <p>4 p. – jeżeli współczynnik wyposażenia aglomeracji w system kanalizacji wzrosło o 10 lub więcej punktów procentowych;</p> <p>3 p. – jeżeli współczynnik wyposażenia aglomeracji w system kanalizacji wzrosło od 5 do 10 punktów procentowych;</p>	1	4

	<p>inwestycyjnego.</p> <p>Stopień wyposażenia rozumiany jest jako liczba RLM obsługiwanych przez system zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków, w odniesieniu do wielkości RLM aglomeracji wyznaczonej w uchwale bądź rozporządzeniu. Wymogi dotyczące wyposażenia aglomeracji zostały określone w art.3 Dyrektywy 91/271/EWG.</p> <p>Kryterium dotyczy jedynie projektów, w zakresie których jest budowana lub modernizowana kanalizacja sanitarna (jedynie nowoprzyłączona RLM).</p>	<p>2 p. – jeżeli współczynnik wyposażenia aglomeracji w system kanalizacji wzrosło o mniej niż 5 punktów procentowych.</p> <p><u>Dla projektów realizowanych w regionach lepiej rozwiniętych (województwo mazowieckie) – aglomeracje o wielkości od 2000 do 10 000 RLM:</u></p> <p>4 p. – jeżeli współczynnik wyposażenia aglomeracji w system kanalizacji wzrosło o 15 lub więcej punktów procentowych;</p> <p>3 p. – jeżeli współczynnik wyposażenia aglomeracji w system kanalizacji wzrosło od 10 do 15 punktów procentowych;</p> <p>2 p. – jeżeli współczynnik wyposażenia aglomeracji w system kanalizacji wzrosło o mniej niż 10 punktów procentowych.</p>	<p>1</p> <p>4</p>
<p>3.</p> <p>Budowa kanalizacji sanitarnej – RLM, która w wyniku realizacji projektu zostanie przyłączona do wybudowanej / zmodernizowanej kanalizacji (jedynie nowoprzyłączona RLM)</p>	<p>Zakres realizowanego przedsięwzięcia wyrażony w RLM (przyrost).</p> <p>Kryterium dotyczy jedynie projektów, w zakresie których jest budowana lub modernizowana kanalizacja sanitarna (jedynie nowoprzyłączona RLM).</p>	<p><u>Dla projektów z aglomeracji o wielkości co najmniej 10 000 RLM:</u></p> <p>4 p. – 2 001 RLM i powyżej;</p> <p>3 p. – 1 501 – 2 000 RLM;</p> <p>2 p. – 1 001 – 1 500 RLM;</p> <p>1 p. – 200 – 1 000 RLM;</p> <p>0 p. – poniżej 200 RLM.</p>	<p>1</p> <p>4</p>
<p>4.</p> <p>Gotowość projektu – gotowość do realizacji</p>	<p>a) własność gruntów;</p>	<p><u>Dla projektów realizowanych w regionach lepiej rozwiniętych (województwo mazowieckie) – aglomeracje o wielkości od 2000 do 10 000 RLM:</u></p> <p>4 p. – 1001 RLM i powyżej;</p> <p>3 p. – 501 – 1 000 RLM;</p> <p>2 p. – 301 – 500 RLM;</p> <p>1 p. – 100 – 300 RLM;</p> <p>0 p. – poniżej 100 RLM.</p>	<p>1</p> <p>4</p> <p>a) 2</p> <p>a) 2</p>

	inwestycji		<p>a) własność gruntów³³ :</p> <p>1 p. – uregulowana w 100 % (dla projektów punktowych); 1 p. – uregulowana w 50 % (dla projektów liniowych);</p> <p>b) w zaokrągleniu do pełnego procenta:</p> <p>4 p. – 86 % – 100 %; 3 p. – 71 % – 85 %; 2 p. – 56 % – 70 %; 1 p. – 40 % – 55 %; 0 p. – 0 % – 39 %.</p>	b) 4	b) 16
5.	Wdrożenie technologii umożliwiających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii ³⁴	<p>Ocenie podlega, czy w wyniku realizacji projektu nastąpi wykorzystanie lub poprawa efektywności wykorzystania odnawialnych źródeł energii (odzysk biogazu w procesach przeróbki osadów ściekowych, zastosowanie pompy ciepła, instalacji fotowoltaicznych itp.).</p>	<p><u>Dla projektów z aglomeracji o wielkości co najmniej 10 000 RLM:</u></p> <p>2 p. – zastosowanie lub zwiększenie efektywności instalacji umożliwiającej odzysk biogazu w procesach przeróbki osadów ściekowych oraz jego wykorzystanie do produkcji energii cieplnej i/lub elektrycznej;</p> <p>1 p. – zastosowanie lub zwiększenie efektywności instalacji umożliwiającej wykorzystanie innych odnawialnych źródeł energii.</p> <p><u>Dla projektów realizowanych w regionach lepiej rozwiniętych (województwo mazowieckie) – aglomeracje o wielkości od 2000 do 10 000 RLM:</u></p> <p>1 p. – zastosowanie lub zwiększenie efektywności instalacji umożliwiającej wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.</p>	1	2
6.	Efektywność zarządzania systemem wodociągowym/	a) wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi,	a)	a) 1	a) 1

³³ W przypadku gdy projekt spełnia obydwie kryteria (ma w 100 % uregulowaną własność gruntów dla projektów punktowych i 50 % dla projektów liniowych) maksymalna punktacja wynosi 1. Jeśli projekt nie spełnia żadnego kryterium – punktacja wynosi 0.

³⁴ W przypadku gdy projekt spełnia obydwie kryteria maksymalna punktacja wynosi 2.

	kanalizacyjnym (sanitarnym i deszczowym) ³⁵	w tym kanalizacji deszczowej, pozwalających na efektywne i oszczędne korzystanie z zasobów wodnych.	systemu klasy GIS do zarządzania majątkiem sieciowym przedsiębiorstwa, w celu inwentaryzacji posiadanego majątku i utworzenia cyfrowego archiwum z dotychczasowych dokumentów; 1 p. – wdrożenie lub rozbudowywanie w wyniku realizacji projektu modelu hydraulicznego i hydrodynamicznego sieci wraz z urządzeniami służącymi do monitorowania bieżących odczytów związanych z parametrami sieci (np. systemy typu SCADA).	
	b) w przypadku realizacji inwestycji związanych z poprawą jakości systemów zaopatrzenia w wodę – zapewnienie oszczędności wody, w tym poprzez zapobieganie stratom wody z sieci wodociągowej.	b) 1 p. – przedsięwzięcie zapewni oszczędność wody.	b) 1	b) 1
7.	Ponadregionalność projektu	Zakres projektu jest zgodny z przyjętą przez Radę Ministrów strategią ponadregionalną oraz jest to przedsięwzięcie o rzeczywistym potencjale ponadregionalnym, tj. cechujące się wartością dodaną wynikającą z koncentracji na zadaniach wykraczających poza obszar województwa, istotnych dla rozwoju na szerszym obszarze.	1 p. – spełnienie co najmniej jednego z czterech warunków będzie skutkowało przyznaniem 1 punktu przy ocenie projektu. Bez względu na to czy projekt spełnia jedno, czy więcej z przedmiotowych warunków, otrzyma zawsze tę samą liczbę punktów: 1. przedsięwzięcie wynika ze strategii ponadregionalnej (tj. strategii przyjętej przez Radę Ministrów: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do 2020, Strategia Rozwoju Polski Południowej do roku 2020 Strategia Polski Zachodniej 2020, Strategia Rozwoju Polski Centralnej do roku 2020 z perspektywą 2030) lub 2. projekt realizowany jest w partnerstwie z podmiotem z przynajmniej jednego innego województwa objętego strategią ponadregionalną. Partnerstwo rozumiane jest zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146); lub	1

³⁵ W przypadku, gdy projekt spełnia przynajmniej dwa kryteria (np. wdrożenie systemu klasy GIS i zapewnienie oszczędności wody), maksymalna punktacja wynosi 1. Jeśli projekt nie spełnia żadnego kryterium – punktacja wynosi 0.

			<p>3. projekt realizowany jest na terenie więcej niż jednego województwa, przy czym co najmniej jedno z województw objęte jest strategią ponadregionalną oraz jest zgodny z celami strategii ponadregionalnej,</p> <p>lub</p> <p>4. projekt jest komplementarny z projektem wynikającym ze strategii ponadregionalnej.</p>		
8.	Zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)	Sprawdzone jest, w jakim stopniu projekt jest zgodny lub komplementarny z celami Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego	<p>Ocena zgodnie z następującą punktacją:</p> <p>2 p. - projekty, które mają status flagowych projektów w ramach SUE BSR;</p> <p>1 p. - projekty przyczyniają się do osiągnięcia wskaźników, o których mowa w Planie działania UE dotyczącym Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego dla jednego z obszarów priorytetowych: Transport, Energy, Bio, Agri, Hazards, Nutri, Ship, Safe, Secure, Culture, Tourism, Health.</p>	1	2
Maksymalna liczba punktów dla projektów z aglomeracji powyżej 10 000 RLM					38
Maksymalna liczba punktów dla projektów z aglomeracji z przedziału 2 000 – 10 000 RLM					37